

Infonet media d.d.
Stegne 11b,
1000 Ljubljana

AKOS

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
Stegne 7, 1000 Ljubljana, Slovenija

Datum: 18.12.2015

Zadeva: Pripombe na Predlog Splošnega akta o načinu ugotavljanja pokritosti prebivalstva z radijskimi programi, ki se razširjajo prek analogne prizemne radiodifuzije

Spoštovani!

Pošiljamo vam pripombe na Predlog Splošnega akta o načinu ugotavljanja pokritosti prebivalstva z radijskimi programi, ki se razširjajo prek analogne prizemne radiodifuzije (v nadaljevanju: akt). Že uvodoma bi želeli poudariti, da je nov predlagani akt v nasprotju z Zakonom o medijih in povsem nelogičen. 58. člen Zakona o medijih je namenjen preprečevanju koncentracije in ugotavljanju »prevladujočega položaja«. Z novim izračunom, kot ga uvaja Agencija bo imelo že ta trenutek kar 18 radijskih programov prevladujoč položaj. Če izračun pokaže, da ima prevladujoč položaj kar 18 deležnikov, potem to po definicij ni več prevladujoč položaj. Predlagani novi način računanja je celo tako neroden, da omogoča, da imajo lahko v Sloveniji vsi radiji status radijev s prevladujočim položajem.

Ključna pripomba na predlog akta je:

1. Pripomba na 4. člen akta:

»Stopnja pokritosti iz prejšnjega člena se izračuna tako, da se pokritost prebivalstva z unijo območij pokrivanja radijskih programov iz pobude ministrstva deli s skupno pokritostjo prebivalstva z vsemi radijskimi programi.«

OBRAZLOŽITEV:

Po predlogu novega akta ni več mišljen delež pokritosti prebivalstva glede na vse programe ampak samo pokritost prebivalstva.

Trenutno veljavni akt, kjer je bil mišljen delež pokritosti prebivalstva glede na vse programe je temeljil na predpostavki, da več frekvenc je podeljenih, višji je dejansko 15 % prag. Vsak program je s svojim pokrivanjem imel določeno kvoto oziroma »frekvenčni delež«. In namen ugotavljanja prevladujočega položaja je vedno vezan na ugotavljanje tega, kakšen tržni delež, delež vpliva, delež poslušalcev ali prebivalcev ima en subjekt na trgu glede na vse ostale subjekte skupaj. Z načinom izračuna, ki ga je določil Zakon o medijih leta 2006 se prag 15 % spreminja glede na to, kako se povečuje pokritost prebivalstva RS z različnimi programi. Več je na trgu programov, višji je 15 % prag. Enako velja s tržnim deležem. Več je na trgu igralcev, več prihodkov mora ustvariti posamezni

subjekt, da doseže prevladujoč položaj. Z novim izračunom, kjer se vsak prebivalec lahko šteje samo enkrat pa je praktično nemogoče izračunati prevladujoč položaj glede na število frekvenc, ki jih ima posamezni radio. To je tako, kot če bi računali tržni delež tako, da bi vsakega kupca šteli samo enkrat.

Primeri izračuna pokritosti po starem modelu:

Primer1:

Če bi torej imeli v Sloveniji samo en program, ki pokriva vso Slovenijo, bi 15% pomenilo pokritost 300.000 prebivalcev.

$$1 \times 100 \% \text{ populacije RS} = 2.000.000 \times 15 \% = 300.000 \text{ prebivalcev}$$

Primer2:

Če bi imeli v Sloveniji dva programa, ki pokrivata vso Slovenijo, bi 15 % pomenilo 600.000 prebivalcev.

$$2 \times 100 \% \text{ populacije RS} = 4.000.000 \times 15 \% = 600.000 \text{ prebivalcev}$$

Primer3:

Če bi v Sloveniji imeli dva programa, ki pokrivata 100 % Slovenije (2 x 2 mio.) in dva programa, ki pokrivata 50 % (1 x 1 mio.), bi 15 % pomenilo 750.000 prebivalcev.

$$2 \times 100 \% \text{ populacije RS} + 2 \times 50 \% \text{ populacije RS} = 4.000.000 + 2.000.000 = 6.000.000 \times 15 \% = 900.000 \text{ prebivalcev}$$

Ustava v tretjem odstavku 153. člena določa, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni. Predlog akta, kot se želi sedaj uveljaviti pa je v nasprotju z duhom Zakona o medijih iz leta 2006, saj je v 58. členu zakona jasno zapisano:

»...- ustvarila prevladujoč položaj v medijskem prostoru, tako da bi sama ali skupno po povezanih osebah dosegla več kot 15 odstotkov pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemeljskimi radijskimi programi glede na celotno pokritost prebivalstva tega območja z vsemi radijskimi programi, ki se razširjajo s prizemeljsko analogno radijsko tehniko, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo;«

Zakon eksplicitno govori o **»celotni pokritosti prebivalstva tega območja z vsemi radijskimi programi«**. Model, kot se sedaj skuša uveljaviti, pa dejansko pomeni, da 15 % delež predstavlja 300.000 prebivalcev. Če bi imel zakon iz leta 2006 tak namen, se ta ne bi skliceval na pokritost **»z vsemi programi«**. Zapisana bi pač bila "omejitev 15 % populacije". Prav zato, ker je bil namen zakonodajalca določitev deležev glede na število igralcev na trgu in njihov »frekvenčni kapital«, je bila postavljena 15 % omejitev. Tudi nepoznavalec radijskega trga ve, da je realna vrednost frekvence število prebivalcev, ki jih slednja pokriva. Če želimo vedeti, koliko frekvenčnega kapitala ima določne pravna oseba, moramo sešteti število prebivalcev, ki jih pokriva vsaka frekvenca. V praksi to pomeni, da lahko ima posamezni lastnik ali pa skupina v lasti toliko programov, da lahko Slovenijo pokrije 1,5 krat. Torej ima lahko v lasti en program, ki pokriva celotno Slovenijo in še en program, ki jo pokriva pol. Ker ima RTV Slovenija ta trenutek 4 nacionalne programe, pomeni zakonska omejitev iz leta 2006 to, da sme zasebnik imeti največ okoli 30 % tega, kar ima RTV. RTV ima 4-kratnik, zasebnik pa sme imeti 1,5-kratnik. Nov akt pa želi omejiti zasebno pobudo na 15 % ene same pokritosti. Torej, če ima RTV skupaj 4 nacionalne programe, zasebnik pa sme imeti zgolj 15 % enega samega nacionalnega programa, pomeni to uzakonitev monopola RTV. Po tem novem izračunu bi vsak radio, ki bi imel več kot 3,75 % frekvenc, ki jih ima RTV, veljal za medij s prevladujočim položajem.

Navajamo tudi avstrijski zakon iz leta 2001, po katerem se je zgledoval trenutno veljavni model izračuna. Avstrijski zakon iz leta 2001 v 9. členu določa prag 12 milijonov prebivalcev. Ker ima Avstrija 8 milijonov prebivalcev, pomeni 12 milijonov torej 100 % populacije + 50 % populacije (8 mio. + 4 mio.) oziroma 150 % (1,5-kratnik) populacije. Avstrijski model torej predvideva, da se prebivalce šteje vsakič, ko jih določen program pokriva. Po avstrijskem modelu se torej istega poslušalca lahko šteje večkrat, če ga pokriva več programov. Leta 2006 je bila ocena, da je seštevek pokritosti populacije vseh radijskih programov v Sloveniji okoli 20 mio. Če vzamemo 1,5-kratnik populacije 2 mio., dobimo 3 mio. In 3 mio. je 15 % od 20 mio. Tako je bila določena meja 15 %, kar je bil tudi namen zakona.

Če bi leta 2006 vzeli nov izračun, ki se ga želi uveljaviti Agencija s tem aktom, bi npr. že Radio Študent praktično dosegel prag 15 %. To pomeni, da bi v tem primeru že Radio Študent po tej definiciji imel prevladujoč položaj, kar pa je popoln absurd. Tako bi po novem modelu imeli v Sloveniji, če gledamo podatke AKOS iz leta 2012, kar 18 radijskih programov s prevladujočim položajem. Tako zakonsko določilo ali pa taka interpretacija bi bila v nasprotju z vsako logiko. Imeti 18 radijskih programov s prevladujočim položajem zveni naravnost smešno in v nasprotju z zdravo pametjo.

RTV ima po veljavnem modelu več kot 32% - sprejem novega pomeni uzakonitev monopola RTV

Po trenutno veljavnem modelu izračuna, ki bi s sprejetjem novega prenehal veljati ima RTV edini preko 32% delež. Ostalim radijem pa zakon omejuje na 15% oziroma polovico RTV. Če bo sprejet nov pravilnik pomeni tak pravilnik uzakonitev monopola RTV Slovenija.

PROGRAM	IZDAJATELJ	Prebivalci	Pokritost prebivalstva	Delež pokritosti glede na vse programe
VAL 202	RTV Slovenija	1.855.503	94.29%	9,41%
Prvi program	RTV Slovenija	1.828.792	92.94%	9,27%
ARS	RTV Slovenija	1.827.246	92.86%	9,27%
Radio SI	RTV Slovenija	929.476	47.23%	4,71%
			Skupaj	32,67%

Po novem predlogu AKOS bodo lahko imeli vsi radiji v Sloveniji prevladujoč položaj!!!

Nove model računanja, ki ga uvaja AKOS je tako nepremišljen, da lahko privede celo do situacije, da bodo praktično vse radijske postaje v Sloveniji imele status programa s prevladujočim položajem na trgu. Zakon o medijih v 58. členu pravi, da ima prevladujoč položaj vsaka radijska postaja, ki preseže 15% pokritosti, glede na pokritost z vsemi radijskimi programi. Z novim načinom izračunavanja preseže 15% vsaka radijska postaja katere signal lahko posluša 15% prebivalcev. Če bi hipotetično na razpisih lokalne postaje dobile frekvence s katerimi bi dosegle več kot 300.000 prebivalcev, imajo lahko teoretično vse postaje prevladujoč položaj. Tak model računanja, ki to dopušča, je popolnoma zgrešen.

Enako ta model dopušča, da ima teoretično lahko RTV 100 nacionalnih radijskih programov, ki vsi pokrivajo 100% Slovenije, pa bi se štelo, da ima prevladujoč položaj Radio Študent, če bi poleg Ljubljane pokrival še Kranj.

Pomanjkljiva obrazložitev novega modela, pomanjkanje primerov izračunov in odsotnost navedbe primerljivih modelov iz tujine kaže na to, da je bil model pripravljen nepremišljeno in nestrokovno.

Zato prelagamo, da Agencija umakne predlog.

S spoštovanjem
Leo Oblak

Priloge:

- PRILOGA1 Izračun pokritosti AKOS iz leta 2012
- PRILOGA2 Izračun deležev po veljavnem modelu v EXCELU
- PRILOGA4 Besedilo 58. člena Zmed
- PRILOGA5 Besedilo 9. člena avstrijskega zakona iz leta 2001, ki določa omejitve 12 milijonov prebivalcev v državi z 8 milijoni prebivalcev